

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Національний університет оборони України
Освітня програма	64832 Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	254 Забезпечення військ (сил)

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет оборони України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	64832
Назва ОП	Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах)
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	254 Забезпечення військ (сил)
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кривцун Володимир Іванович, Кириленко Володимир Анатолійович, Кайдалов Руслан Олегович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.02.2026 р. – 27.02.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://nuou.org.ua/assets/documents/acred/vir/vdso.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://nuou.org.ua/assets/documents/acred/vir/visit-ovir.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

У НУОУ створена унікальна ОП, яка забезпечує підготовку офіцерів оперативного рівня ЗСУ здатних організувати воєнно-історичну роботу у військах (силах). Мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. ОП відповідає вимогам стандарту вищої освіти та професійного стандарту. Загальний обсяг ОП відповідає вимогам зазначеного Стандарту а ОК складають логічну взаємопов'язану систему та у сукупності дозволяють досягти заявленої мети та ПРН. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Практична підготовка слухачів дозволяє здобути необхідні компетентності для подальшої професійної діяльності випускника на відповідних посадах, а саме: начальник групи воєнно-історичної роботи штабу оперативного (повітряного) командування та у наукових установах та ВВНЗ - провідний (старший) науковий співробітник, викладач (старший) викладач кафедри. Правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими та доступними для різних категорій потенційних вступників й не містять дискримінаційних положень. При реалізації ОП відзначається системне оновлення змісту ОК на основі впровадження отриманого ЗСУ бойового досвіду у російсько-українській війні. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності НУОУ. Учасники освітнього процесу дотримуються політики, стандартів і процедур академічної доброчесності. НПП мають відповідний рівень військової освіти та практичного досвіду служби. Освітнє середовище, фінансові та матеріальні ресурси, навчально-методичне забезпечення забезпечують реалізацію ОП. НУОУ послідовно дотримується визначених нею процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Слухачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП, роботодавець систематично приймає участь у забезпеченні якості ОП. У НУОУ функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти. В академічній спільноті сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за нею. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу та є доступними для них під час реалізації ОП. Позитивні практики: практика впровадження в освітню діяльність іноваційних систем імітаційного моделювання бойових дій; практика систематичної та послідовної участі замовників у підготовці слухачів; практика організації та проведення навчальних занять у сучасному навчально-лабораторному комплексі кафедри воєнної історії України, який обладнаний у підвальному приміщенні, що дозволяє безперервно проводити навчальні заняття під час оголошення повітряних тривог та забезпечувати захист життя та здоров'я як для слухачів так і НПП; практика забезпечення рівного доступу до освітніх ресурсів слухачів (діючих військовослужбовців), серед яких є особи з особливими освітніми потребами, шляхом використання обладнання центру дистанційного навчання та електронних ресурсів бібліотечних фондів на різних етапах їх навчання.

Недоліки

В програмі військового стажування здобувачів вищої освіти за цією ОП не вказано типові посади, за якими слухачі проходять військове стажування. На сайт НУОУ не розміщено програму професійно-психологічного відбору для вступників. На сайті НУОУ розміщені положення, які не відповідають сучасній назві НУОУ та застарілі за своїм змістом, а саме: Положення про порядок реалізації міжнародних проєктів, грантів, договорів (угод) у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 13.12.2021 №409); Положення про методичний кабінет Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 14.12.2021 №55); Положення про бібліотеку Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 27.11.2020 №283).

Рекомендації

До початку 2027 року внести зміни до навчальної програми військового стажування здобувачів вищої освіти НУОУ, а саме: у розділі I вказати назви типових посад, за якими здобувачі вищої освіти можуть проходити військове стажування (відповідно до професійного стандарту за ВОС 3901002). До початку нового навчального року розглянути можливість щодо перегляду змісту положень, які не відповідають сучасній назві НУОУ та застарілі за своїм змістом, а саме: Положення про порядок реалізації міжнародних проєктів, грантів, договорів (угод) у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 13.12.2021 №409); Положення про методичний кабінет Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 14.12.2021 №55); Положення про бібліотеку Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 27.11.2020 №283) та оприлюднити на вебсторінці. До початку проведення вступних випробувань (до 01 липня 2026 року) розглянути можливість щодо розміщення на офіційному сайті програми професійно-психологічного відбору вступників. До початку нового навчального року до процедури перегляду змісту ОП залучити здобувачів вищої освіти та випускників. З нового навчального року розглянути можливість щодо запровадження практики залучення здобувачів вищої освіти до виконання науково-дослідних робіт та оперативних завдань в якості виконавців. Командуванню НУОУ, до початку нового навчального року, розглянути можливість щодо внесення змін до організаційно-штатної структури підрозділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в частині збільшення посад, з урахуванням значної кількості ОП за якими здійснюється підготовка слухачів. До початку нового навчального року переопрацювати "Положення про академічну доброчесність у НУОУ" та привести у відповідність до вимог Закону України "Про академічну доброчесність".

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП розроблена з урахуванням вимог стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 254 "Забезпечення військ (сил)", який введений наказом МОН України від 05.04.2022 року №293 та затверджена Вченою радою НУОУ (протокол №5 від 01.05.2024 року). Експертна група з'ясувала, що ОП відповідає вимогам зазначеного стандарту у частині відповідності як компетентностям так і результатам навчання. Експертна група засвідчує, що окрім зазначених 6 загальних (ЗК-1 – ЗК-6) та 13 спеціальних компетентностей (СК-1 – СК-9) до ОП додано ще 2 спеціальні компетентності СК-10, СК-11, які запропоновані НУОУ. Окрім цього у ОП зазначені результати навчання (РН-1 – РН-17), які відповідають стандартам. Отже ЕГ зазначає, що ОП розроблена у повній відповідності до вимог стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня зі спеціальності 254 "Забезпечення військ" та має нові додаткові компетентності запропоновані НУОУ.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ЕГ відмічає, що на час розроблення ОП у травні 2024 році відповідний професійний стандарт був відсутній. Проте, наказом начальника Центрального управління військової освіти і науки Генерального штабу Збройних Сил України від 01.11.2024 року № 38 було введено в дію професійний стандарт офіцера оперативного рівня Збройних Сил України з організації воєнно-історичної роботи у військах (силах) (ВОС 3901002). ЕГ встановила, що ОП була переглянута та враховано основні положення цього професійного стандарту у її змісті (протокол Вченої ради НУОУ від 23.06.2025 №7), а саме, було внесено: військово-професійні компетентності ВПК-1 - ВПК-7 та військово-спеціальні компетентності ВСК-1 - ВСК-6. Окрім цього у ОП було зазначено програмні результати навчання військово-професійної підготовки РНвп-1 - РНвп-7 та військово-спеціальної підготовки РНвс-1 - РНвс-10, які повністю відповідають зазначеному професійному стандарту. ЕГ встановлено, що у ЗВО встановлені умови та процедури для присвоєння професійної кваліфікації, які зазначені у Положенні про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>). В ході зустрічі з представниками роботодавців з'ясовано, що вони будуть залучатись до оцінювання компетентностей для присвоєння професійної кваліфікації під час атестації. ЕГ вважає, що зміст ОП враховує компетентності та програмні результати навчання професійного стандарту офіцера оперативного рівня Збройних Сил України з організації воєнно-історичної роботи у військах (силах) а в НУОУ встановлені процедури присвоєння професійної кваліфікації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Експертна група з'ясувала, що мета ОП, а саме, [забезпечити підготовку висококваліфікованих військових фахівців, які є компетентними розв'язувати складні задачі і проблеми за невизначених умов та специфічних питань організації воєнно-історичної роботи у військах (силах), здатних виконувати завдання за призначенням і нести особисту та професійну відповідальність за свої дії] сформульована чітко у відповідності до стандарту вищої освіти та вказує на особливості саме цієї ОП. Місія НУОУ визначена у її Стратегії розвитку на період до 2030 року ([ndustrategy-2030.pdf](#)) та полягає у [задоволенні потреб Збройних Сил України та інших складових сектору безпеки і оборони України в лідерах з широким інтелектуальним горизонтом шляхом надання високоякісних освітніх послуг, розроблення якісної наукової та науково-аналітичної продукції за результатами фундаментальних і прикладних досліджень у сфері національної безпеки і оборони]. Статутом НУОУ передбачено, що одним із його основних завдань є [провадження освітньої діяльності, що забезпечує підготовку офіцерського складу із здобуттям вищої освіти в галузі знань "Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону" за вказаними спеціальностями після здобуття оперативного рівня військової освіти]. Аналіз змісту наведених тверджень та результати спілкування зі стейкхолдерами дозволяють стверджувати, що сформульована мета ОП є чіткою, яка відповідає місії та Стратегії розвитку НУОУ.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ЕГ встановлено, що проектування ОП відбулось у 2023 році після ряду зустрічей робочої групи зі всіма стейкхолдерами на підставі рішення Головнокомандувача ЗС України від 17.07.2023 № 58527/С щодо Перспективної схеми підготовки військових фахівців, зокрема для потреб воєнно-історичних структур. До цієї процедури були залучені фахівці Центрального воєнно наукового управління ГШ ЗС України та Центру дослідження воєнної історії Збройних Сил України. ЕГ з'ясовано, що безпосередньо до розроблення змісту ОП у 2024 році залучались: від роботодавців - начальник Центрального управління військової освіти і науки Генерального штабу ЗС України та Директор департаменту військової освіти і науки Міністерства оборони України; від академічної спільноти НУОУ - начальник навчально-наукового інституту воєнної історії; начальник кафедри воєнної історії України навчально-наукового інституту воєнної історії; начальник науково-дослідного центру воєнної історії навчально-наукового інституту воєнної історії; професори і доцент кафедри воєнної історії України навчально-наукового інституту воєнної історії. Також були враховані пропозиції: представника роботодавців - начальника відділу організації воєнно-історичної роботи управління організації наукової і науково-технічної діяльності у ЗС України Центрального воєнно-наукового управління Генерального штабу ЗС України. Від представників академічної спільноти, а саме, начальника кафедри воєнної історії Національної академії сухопутних військ ім. гетьмана П. Сагайдачного та начальника науково-дослідного відділу супроводження заходів внутрішніх комунікацій Науково-дослідного центру гуманітарних проблем ЗС України були отримані позитивні рецензії відгуки. ЕГ встановлено, що після прийняття відповідного професійного стандарту до процедури оновлення ОП було залучено слухача заочної форми навчання С. Мухіна. ЕГ встановила, що за наданими пропозиціями вказаних вище категорій стейкхолдерів до ОП були включені не тільки СК, які передбачені стандартом вищої освіти для цієї спеціальності, а й ті, що розкривають сутність підготовки фахівців саме за цією ОП, а саме СК10, СК11. ЕГ відмічає, що у 2024 році було здійснено оновлення ОП, після прийняття відповідного професійного стандарту. ЕГ встановила, що ОП була переглянута та враховано військово-професійні компетентності ВПК-1 - ВПК-7 та військово-спеціальні компетентності ВСК-1 - ВСК-6. Окрім цього у ОП було зазначено програмні результати навчання військово-професійної підготовки РНвп-1 - РНвп-7 та військово-спеціальної підготовки РНвс-1 - РНвс-10, які повністю відповідають зазначеному професійному стандарту. Таким чином, на підставі зазначеного вище ЕГ підтверджує, що мета ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, а саме, представників роботодавців, наукової спільноти та слухачів. ЕГ під час виїзду до НУОУ пересвідчилась, що залучення стейкхолдерів до формулювання цілей ОП та ПРН має реальний характер.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ЕГ під час зустрічей з командуванням НУОУ та представниками замовника було встановлено, що у НУОУ налагоджена тісна співпраця з Державним науково-дослідним інститутом ЗС України, Головним управлінням доктрин та підготовки ГШ ЗС України. Мета та ПРН ОП тісно корелюють із сучасними тенденціями розвитку спеціальності, а саме, організації воєнно-історичної роботи у військах (силах). У НУОУ систематично проводиться аналіз сучасних тенденцій розвитку забезпечення військ (сил) з урахуванням досвіду застосування сил оборони України та країн членів НАТО, які розглядаються на наукових форумах із залученням представників роботодавця та інших представників сил оборони України. ЕГ з'ясувала, що ОП окрім ПРН загальної та професійної підготовки, які зазначені у відповідному Стандарті вищої освіти має також ПРН військово-професійної підготовки РНвп-1 - РНвп-7 та військово-спеціальної підготовки РНвс-1 - РНвс-10. Аналіз цих ПРН вказує, що вони визначаються з урахування тенденцій розвитку спеціальності не тільки в Україні, а й за кордоном та безпосередньо стосуються організації воєнно-історичної роботи у військах (силах). Регіональний контекст не відіграє вагому роль для функціонування цієї ОП. ЕГ відмічає, що аналогічних ОП з організації воєнно-історичної роботи у військах (силах) для ЗВО за другим рівнем в Україні зі спеціальності 254 "Забезпечення військ (сил)" немає. В ході бесід з гарантом, представниками замовника, НПП було встановлено, що при формулюванні мети та ПРН розглядалась подібні ОП за історичними спеціальностями у ЗВО України, але вони суттєво відрізняються і не враховують особливості саме воєнно-історичної роботи. Також ЕГ відзначає, що при створенні даної ОП розглядалися подібні, які реалізуються у ряді країн НАТО, що готують фахівців здатних аналізувати та узагальнювати матеріали воєнних кампаній, розуміти природу цих конфліктів та формувати інформацію для архівних фондів, саме ці практики були запозичені при створення цієї ОП. ЕГ встановила, що перший випуск за цією ОП запланований у 2026 році.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії НУОУ й корелюється зі спеціальністю. Мета ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем з цієї спеціальності та вимогам професійного стандарту й за рахунок нових компетентностей та програмних результатів навчання

розкриває сутність підготовки здобувачів вищої освіти за цією програмою. ОП відповідає визначеному критерію та дозволяє досягти заявлену мету та програмні результати навчання. Позитивні практики: практика внесення до ОП додаткових компетентностей та програмних результатів навчання, що запропоновані стейкхолдерами, окрім зазначених у Стандарті вищої освіти та професійному стандарті.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

До початку нового навчального року до процедури перегляду змісту ОП залучити здобувачів вищої освіти та випускників.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ЕГ встановила, що обсяг ОП складає 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 254 "Забезпечення військ (сил)" та вимогам Закону України про вищу освіту, а саме статті 5 пункту 5 щодо обсягу ОП для другого (магістерського) рівня вищої освіти. При розробленні ОП у 2024 році також були враховані вимоги наказу Міністерства оборони України від 20.06.2024 №405 "Про організацію підготовки офіцерського, сержантського і старшинського складу у вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти та закладах фахової передвищої військової освіти" згідно яких програма складається з обов'язкових освітніх компонент обсягом 95 кредитів ЄКТС, вибіркових освітніх компонент обсягом 13 кредитів ЄКТС (що складає 11% від загального обсягу ОП), практичної підготовки обсягом 12 кредитів ЄКТС. В свою чергу обов'язкові компоненти складаються з 6 ОК із циклу загальних дисциплін обсягом 11 кредитів ЄКТС, 12 обов'язкових ОК із циклу спеціальних дисциплін обсягом 64 кредитів ЄКТС, 4 обов'язкових ОК блоку фахової підготовки обсягом 20 кредитів ЄКТС. Окрім цього ОП має вибіркові ОК обсягом 13 кредитів ЄКТС, з яких слухач повинен обрати із каталогу вибіркових компонент професійної військової освіти дисципліни на 5 кредитів ЄКТС та із загальноуніверситетського каталогу вибіркових компонент дисципліни на 8 кредитів ЄКТС. Практична підготовка ОП включає в себе: дослідницький проєкт обсягом 1 кредит ЄКТС; командно-штабне навчання обсягом 2 кредити ЄКТС; військове стажування обсягом 3 кредити ЄКТС; розроблення та захист кваліфікаційної роботи магістра обсягом 5 кредитів ЄКТС; атестацію обсягом 1 кредит ЄКТС. Під час візиту експертною групою було встановлено, що обсяг ОК спрямованих на формування компетентностей, які визначені у Стандарті вищої освіти за другим рівнем вищої освіти зі спеціальності 254 "Забезпечення військ (сил)" складає 107 кредитів ЄКТС. Експертна група засвідчує, що загальний обсяг освітньої програми (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 254 "Забезпечення військ (сил)".

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Представлена експертній групі ОП має необхідні реквізити: передмову, профіль ОП у якому зазначено - загальну інформацію, мету ОП, характеристику ОП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання. Програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації ОП, академічну мобільність; перелік компонентів ОП; структурно-логічна схема ОП; форми випускної атестації здобувачів вищої освіти; матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП; матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентам ОП; аркуш змін та доповнень. Аналіз навчального плану, структурно-логічної схеми (ЕГ ознайомила під час візиту) та силабусів для обов'язкових ОК та

каталогу вибірових ОК показав, що в цілому освітні компоненти ОП складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ЕГ під час візиту до НУОУ з'ясувала, що ОП та НП також мають перелік із 13 факультативних курсів (практик) поза межами ОП загальним обсягом 13,5 кредитів ЄКТС, які слухачі очної (заочної) форм навчання в рамках інформальної освіти можуть опанувати і отримати відповідний сертифікат. Тематика цих курсів має воєнно-прикладний характер, а саме: курс "Мінна безпека", "курс з вивчення автоматизованих систем управління, курс "Особливості застосування безпілотних авіаційних комплексів класу I", курс "Психологічна само та взаємодопомога", курс "Витримка та виживання на полі бою", курс "Виховання доброчесності та запобігання корупції" тощо. Спілкування з НПП та зі слухачами щодо реалізації ОК ОП забезпечує формування у них загальнокультурних та громадянських компетентностей. Можливість проходження запропонованих курсів дозволяє слухачам додатково отримати необхідні їм компетентності з урахуванням їх сучасних запитів і потреб проходження військової служби. Отже ЕГ відмічає, що ОП та навчальний план мають чітку структуру з поділом на блоки обов'язкових, вибірових ОК та практичної підготовки. ЕГ пересвідчилась під час візиту у взаємопов'язаності освітніх компонент, які представлені у структурно-логічній схемі ОП. Освітні компоненти ОП складають логічну взаємопов'язану систему та у сукупності дозволяють досягти заявленої мети та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ЕГ відмічає, що зміст ОП відповідає предметній області ОП, яка зазначена у Стандарті вищої освіти за другим рівнем зі спеціальності 254 "Забезпечення військ (сил)". ЕГ в ході ознайомлення з силабусами та робочими програмами навчальних дисциплін та за результатами інтерв'ювання з науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти встановила, що зміст ОК в цілому відповідає об'єктам вивчення та діяльності для фахівців цієї спеціальності та спеціалізації. Так, зміст ОК (Військове лідерство та командування, Об'єднані операції, Оперативне планування, Планування та ведення операцій, Безпека та стратегія, Реагування на кризу, Основи оперативного мистецтва та компоненти сил оборони, Основи досліджень у сфері забезпечення військ (сил) тощо) відповідає теоретичному змісту предметної області (основні закони, закономірності, категорії, поняття, концепції, принципи і методи, які використовуються для управління військовими підрозділами забезпечення військ (сил) в ході їх бойового застосування та у повсякденній діяльності. Також зміст ОК (Право збройних конфліктів, Медіа комунікації, Соціально-філософські та психологічні аспекти сучасних війн, Воєнна історіографія та джерелознавство, Теорія і методика воєнно-історичних досліджень, Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах) Історія української державності, Методика викладання воєнно-історичних дисциплін) відповідає методам, методикам і технологіям виконання завдань за профілем діяльності здобувача вищої освіти для застосування на практиці. Окрім цього, зміст таких ОК (Інновації та військові технології, Проектний менеджмент, Розвиток сил) відповідає інструментам та обладнанню (сучасному озброєнню, штатному озброєнню та військовій техніці підрозділів забезпечення, спеціальному обладнанню, прикладному спеціалізованому програмному забезпеченню), які здобувачі вищої освіти вчаться застосовувати і використовувати. Окрім цього ЕГ засвідчує, що освітні компоненти ОП розподілені на обов'язкові та вибірові, послідовність викладання яких має логічний зв'язок. За рахунок вибіровості ОК здобувач може поглибити рівень своєї професійної підготовки, зокрема обираючи ряд вибірових освітніх компонент із зазначених каталогів. Зазначене вище свідчить щодо відповідності ОП та її ОК предметній області для спеціальності 254 "Забезпечення військ (сил)" та спеціалізації "Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах)".

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ЕГ під час візиту до НУОУ встановила, що ОП має вибірові ОК обсягом 13 кредитів ЄКТС, з яких слухач повинен обрати із каталогу вибірових компонент професійної військової освіти дисципліни на 5 кредитів ЄКТС та із загальноуніверситетського каталогу вибірових компонент дисципліни на 8 кредитів ЄКТС. ЕГ проаналізувала перелік вибірових ОК для ОП та встановила, що до нього входять ОК з інших ОП, які викладаються для здобувачів вищої освіти за другим рівнем для інших ОП зі спеціальності "Забезпечення військ (сил)" у НУОУ. ЕГ з'ясувала, що порядок обрання вибірових ОК регламентується "Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>) та Положенням про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Національного університету оборони України ([pol-realizatsiia-prava-viln-vybir-nuou-2022.pdf](https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-realizatsiia-prava-viln-vybir-nuou-2022.pdf)). У ході бесід з фокус-групами ЕГ встановлено, що у межах своїх компетенцій питаннями індивідуальної освітньої траєкторії слухачів, які навчаються за даною ОП, опікується науково-методичний центр організації та провадження освітньої діяльності, навчальна частина навчально-наукового інституту воєнної історії, права та суспільних наук, кафедра воєнної історії України, гарант та куратори груп, які надають консультативну допомогу щодо процедури вибору ОК. Індивідуальна освітня траєкторія здобувача на ОП реалізується шляхом: вибору освітніх компонентів з відповідних каталогів при попередньому ознайомленні з силабусами ОК та робочими програмами навчальних дисциплін, які розміщені у локальній мережі; можливості під час навчальних занять вільно висловлювати свою думку, обирати тему реферату, доповіді тощо; вільного вибору форм представлення здобутих наукових результатів, наукових видань для публікації цих результатів; вільного вибору способів апробації результатів своїх досліджень; можливості обирати місце проведення практичної підготовки тощо. Також ОП передбачена можливість вибору ОК із інших ОП. Під час інтерв'ювання з НПП, здобувачів освіти ЕГ з'ясувала, що процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії

відбувається згідно нормативних документів НУОУ, є зрозумілою та прозорою для учасників. Отже ЕГ з'ясовано, що структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через реальний індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти вибіркового ОК, які складають 13 кредитів ЄКТС (11% від загального обсягу ОП).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Проаналізувавши ОП та НП під час візиту до НУОУ ЕГ встановила, що практична підготовка слухачів здійснюється у вигляді військового стажування, командно-штабних навчань та активного залучення до освітнього процесу професіоналів практиків, експертів галузі та представників роботодавців. Практична підготовка слухачів у НУОУ регламентується "Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>). В ході бесід зі слухачами та НПП ЕГ встановила, що за цією ОП передбачено військове стажування у 4 семестрі обсягом 3 кредитів ЄКТС. У 4 семестрі слухачі проходять військове стажування у військах на відповідних посадах: начальник групи воєнно-історичної роботи штабу командування; старший офіцер групи воєнно-історичної роботи штабу командування. ЕГ зазначає, що усі програма військового стажування погоджена із представником замовника, а саме, начальником Центрального управління військової освіти і науки Генерального штабу ЗС України та затверджена начальником НУОУ. У НУОУ існує практика щорічного перегляду змісту програм військового стажування з урахуванням останніх тенденцій розвитку спеціалізації й набутого бойового досвіду, до якого залучаються слухачі, НПП, керівники стажувань від НУОУ та в/ч, представники замовника. В ході зустрічі із замовниками та керівництвом НУОУ ЕГ були підтверджені факти організації контролю проходження практичної підготовки. Аналіз змісту практичної підготовки свідчить про чітку відповідність ОП до подальшої служби випускника на посадах згідно із ОП. ЕГ встановила, що рівень задоволеності слухачів компетентностями, що будуть здобуті (розвинені) під час практичної підготовки за ОП є високим. В цілому практична підготовка слухачів дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Здобувачі вищої освіти засвідчують, що готові після випуску із НУОУ виконувати обов'язки за призначенням у військах.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз ОП засвідчив, що формування соціальних навичок слухачами відповідає цілям ОП і забезпечується більшістю ОК. Основними формами забезпечення навичок soft skills є семінари, практичні та групові заняття, групові вправи, командно-штабні навчання та практична підготовка. Експертна група під час бесід з фокус-групами встановила, що слухачі дійсно мають можливості розвивати лідерські та організаторські якості під час: проведення занять; виступах на наукових форумах; практичній підготовці; участі у засіданні кафедр, інституту та університету, де вони можуть розвивати навички презентації своєї позиції, креативності її подання тощо. ЕГ відзначає, що за змістом ОП і в результаті бесід зі слухачами, встановлено, що їх соціальні навички формуються в межах освітніх компонентів, що формують загальні компетентності (ЗО 1 Право збройних конфліктів, ЗО 2 Військове лідерство та командування, ЗО 3 Медіа комунікації, ЗО 4 Проектний менеджмент), так і опосередковано – через фахові освітні компоненти професійної підготовки на заняттях, з яких неодмінним компонентом є робота в команді, управління діями підрозділу, уміння вирішувати конфлікти. Експертною групою під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти встановлено, що вони розуміють важливість формування соціальних навичок під час навчання та відмічають їх необхідність у подальшій службі, яка вимагає постійного їх використання та вдосконалення, особливо під час організації воєнно-історичної роботи у військах (силах).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Проаналізувавши ОП та навчальний план, ЕГ підтверджує, що розподіл аудиторних та самостійних годин виконано відповідно до розділу 6 "Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті оборони України" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>). Аналіз робочих програм навчальних дисциплін показав відповідність у розподілі аудиторних та самостійних годин навчальному плану. Під час інтерв'ювання здобувачів освіти не виявлено зауважень на перевантаженість слухачів аудиторною або самостійною роботою. Навчальний час, відведений на самостійну роботу слухача регламентується навчальним (робочим навчальним) планом і складає не менше ніж 1/3 загального обсягу навчального часу. Тижневе аудиторне навантаження для слухача відповідно до навчального плану становить 45 годин, що складає 1,5 кредити ЄКТС, самостійна робота не менше 15 годин. Аналіз силабусів навчальних дисциплін показав, що основними формами аудиторної роботи є лекції, групові, практичні та семінарські заняття. Також деякі ОК використовують такі види занять як, групові вправи, рольові ігри та комплексні заняття. ЕГ при спілкуванні з науково-педагогічними працівниками та слухачами ОП визначила, що фактичний обсяг ОП та окремих ОК в цілому їх задовольняє. Зазначене дозволяє зробити висновок про відсутність перевантаження здобувачів вищої освіти та достатній час на опанування навчального матеріалу.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка слухачів за дуальною формою здобуття освіти у НУОУ не здійснюється. ЕГ вважає, що відсутність такої форми частково компенсується здобуттям практичних навичок на майбутньому робочому місці під час обов'язкового проходження військового стажування, обсяг якої становить 3 кредит ЄКТС. Зазначена інформація та результати інтерв'ювання курсантів та НПП дозволяють ЕГ стверджувати, що структура і зміст освітніх компонент забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ЕГ проаналізувавши компетентності ОП та порівнявши їх із глобальними цілями сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, які введені в дію Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722 "Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року" (<https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>) а саме: ціль 4 досягається наданням якісних освітніх послуг здобувачам освіти за ОП у поєднання із можливістю здійснення наукових досліджень, як у межах розроблення дослідницьких проєктів та кваліфікаційних робіт магістра, так і за рахунок участі у різних наукових заходах, що організуються у НУОУ та інших ЗВО та наукових установах; ціль 9 досягається за рахунок залучення слухачів до проведення наукових досліджень в межах виконання дослідницьких проєктів, кваліфікаційних робіт магістра та під час опанування ОК: ЗО4 "Проєктний менеджмент", ЗО5 "Інновації та військові технології", ПО11 "Основи досліджень операцій у сфері забезпечення військ (сил)"; ціль 16 досягається під час опанування слухачами ОК: ЗО1 "Право збройних конфліктів", ЗО2 "Військове лідерство та командування", ПО2 "Безпека та стратегія", ПО10 "Воєнна історіографія та джерелознавство", ПО12 "Теорія і методика воєнно-історичних досліджень", а також факультативного курсу "Виховання доброчесності та запобігання корупції" дійшла до висновку, що ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей направлених на досягнення цих глобальних цілей.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Загальний обсяг ОП відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем для спеціальності 254 "Забезпечення військ (сил)". Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та у сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП та її освітні компоненти відповідають предметній області для відповідної спеціальності. Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Практична підготовка слухачів дозволяє здобути необхідні компетентності для подальшої професійної діяльності. ОП враховує вимоги професійного стандарту. Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію та досягненню заявленої мети та програмних результатів навчання. Позитивні практики: практика щорічного перегляду змісту програм практик (стажувань) з урахуванням останніх тенденцій розвитку спеціалізації й набутого бойового досвіду, до якого залучаються слухачі, НПП, керівники практик (стажувань) від НУОУ; практика опанування слухачами як очної так і заочної форм навчання факультативних курсів (практик) поза межами ОП в рамках інформальної освіти за актуальною воєнно-прикладною тематикою цих курсів.

Недоліки

В програмі військового стажування здобувачів вищої освіти за цією ОП не вказано типові посади, за якими слухачі проходять військове стажування.

Рекомендації

До початку 2027 року внести зміни до навчальної програми військового стажування здобувачів вищої освіти НУОУ, а саме: у розділі I вказати назви типових посад, за якими здобувачі вищої освіти можуть проходити військове стажування (відповідно до професійного стандарту за ВОС 3901002).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП визначаються "Правилами прийому на навчання у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pp-nduu-2025.pdf>) в календарному році. ЕГ зазначає, що правила прийому на навчання розміщені у рубриці "Освіта/Вступникам". ЕГ з'ясувала, що слухачі усіх років навчання (очної та заочної форм навчання) в ході бесіди підтвердили доступність правил прийому на офіційному сайті НУОУ, на момент їх вступу. ЕГ констатує, що зміст правил прийому на навчання викладено структуровано, логічно та чітко, у зручній формі для сприйняття кандидатами на навчання. Безпосередньо у розділі 1 наведені загальні положення щодо забезпечення відкритості та прозорості під час проведення прийому на навчання, у розділі 2 вказано: вимоги до вступників; фінансування навчання слухачів; строки прийому рапортів і документів, відбору вступників, проведення вступних випробувань та зарахування на навчання; порядок прийому рапортів і документів; організація проведення вступних випробувань та визначення конкурсного відбору; визначення конкурсного балу; формування та оприлюднення рейтингового списку вступників. Аналіз цього документу та результати бесіди зі здобувачами вищої освіти свідчать, що правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими та доступними для різних категорій потенційних вступників й не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ встановлено, що згідно пп. 2.6.2 "Правил прийому на навчання до НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pp-nduu-2025.pdf>) регламентовано організацію вступних випробувань для здобуття вищої освіти "магістр" за спеціальністю "Забезпечення військ (сил)". Зокрема вступні випробування на ОП за цією спеціальністю включають: фахове випробування; додаткове випробування (для осіб, які мають ступінь бакалавра не за спеціальністю "Забезпечення військ (сил)"); вступне випробування з іноземної мови; професійно-психологічний відбір. Також вступники проходять в НУОУ остаточний медичний огляд військово-лікарської комісією. Максимальна кількість балів за вступне випробування складає 100 балів, вступники які набрали менше 60 балів до подальшого складання вступних випробувань та участі у конкурсі не допускаються. Програми випробувань розміщені на сайті НУОУ, містять загальні положення випробувань, інформацію про те, що повинен знати вступник за різними ОК та перелік літератури для підготовки. Згідно п.п. 2.7 "Правил прийому на навчання до НУОУ" встановлено процедуру визначення конкурсного балу, який обчислюється за наступною формулою: $KB = FB + DB + IM + RFP + DB$, де KB – конкурсний бал; FB – оцінка фахового випробування; DB – оцінка додаткового випробування; IM – оцінка вступного випробування з іноземної мови; RFP – оцінка з відомості результатів перевірки фізичної та спортивної підготовленості фізичної підготовки; DB – додаткові бали за навчальні, наукові та службові досягнення. Також пп. 2.8 "Правил прийому на навчання до НУОУ" визначені додаткові бали за навчальні, наукові та службові досягнення, які враховують також і особливості вступників, а саме військовослужбовців, які нагороджені державними нагородами. ЕГ під час візиту до НУОУ в ході спілкування з академічним персоналом та відповідальним секретарем приймальної комісії встановлено, що програми вступних випробувань щорічно переглядаються, до цієї процедури залучаються представники профільних кафедр НУОУ. Програма фахового випробування пп. 2.2.27 "Правил прийому на навчання до НУОУ" розроблена безпосередньо для кандидатів на навчання за даною ОП "Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах)". Аналіз наведеної інформації дозволяє ЕГ прийти до висновку, що програми вступних випробувань систематично переглядається та вносяться зміни, а програми фахового випробування враховує особливості щодо вступу на цю ОП.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

ЕГ з'ясувала, що питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти у НУОУ регулюються "Положенням про порядок визнання у Національному університеті оборони України результатів навчання, здобутих у формальній та неформальній освіті". Розділом 3 визначено процедури визнання результатів здобутих у формальній освіті, розділом 4 процедури подання рапортів та ідентифікації результатів неформального

навчання, розділом 5 процедури оцінювання результатів неформального навчання. ЕГ в ході зустрічі зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками підтвердила про їх обізнаність процедурами щодо визнання результатів навчання, отриманих слухачами у формальній та неформальній освіті, які здійснюються відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать ні національному законодавству та міжнародним актам та положенням НУОУ, є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЕГ з'ясувала, що питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті у НУОУ регулюються "Положенням про порядок визнання у Національному університеті оборони України результатів навчання, здобутих у формальній та неформальній освіті". Зазначений документ оприлюднено на офіційному веб-сайті НУОУ, він є доступним для усіх учасників освітнього процесу. ЕГ в ході бесід зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками було встановлено, що практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті при реалізації цієї ОП з моменту її розроблення, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила прийому на навчання є чіткими, зрозумілими та доступними для різних категорій потенційних вступників й не містять дискримінаційних положень. Процедура визнання результатів навчання, які отримані у формальній та неформальній освіті є чіткими та зрозумілими та регулюються відповідним положенням. Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію та дозволяє досягти заявленої мети та програмних результатів навчання.

Недоліки

На сайт НУОУ не розміщено програму професійно-психологічного відбору для вступників.

Рекомендації

До початку проведення вступних випробувань (до 01 липня 2026 року) розглянути можливість щодо розміщення на офіційному сайті програму професійно-психологічного відбору вступників.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Методи, засоби та технології навчання і викладання в НУОУ регламентовані "Положенням про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ МО України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24#Text>), "Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oop-nuou-25.pdf>), основними з яких є навчальні заняття (лекція, практичне, семінарське, групове заняття, групова вправа, круглий стіл, КШН (воєнна гра), консультація), самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Під час роботи зустрічей експертної групи з акредитації ОП було підтверджено, що основними методами в Університеті за даною ОП є лекційно-пояснювальний, практичний, наочний, метод проблемного навчання у вигляді активних і практичних форм, що спрямовані на активізацію пізнавальної діяльності та відповідають методикам програми DEEP НАТО, а також технологіям інноваційного характеру. В Положенні про організацію освітнього процесу у НУОУ

(<https://lnk.ua/Y4QvAw1e9>) акцентується увага на вдосконаленні практичної підготовки слухачів. Позитивною практикою є проведення практичних занять в бібліотеках та архівах, а також безпосередньо на місцях воєнно-історичних подій. Вибір методів, засобів та технологій навчання і викладання з боку НПП здійснюється шляхом їх обговорення та схвалення на засіданнях кафедр, які здійснюють підготовку за ОП, з урахуванням особливостей здобувачів, рівня їх підготовки та інтересів, а також зміни вимог керівних документів. Академічна свобода слухачів за ОП досягається шляхом надання їм права вільно обирати теми дослідницьких проєктів та кваліфікаційних робіт, тематику роботи у воєнно-науковому товаристві. Експертна група встановила, що здобувачі самостійно обирають вибіркові дисципліни на другому курсі в обсязі 13 (11%) кредитів ЄКТС (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>), які враховують професійну спеціалізацію у (<https://nuou.org.ua/assets/documents/acred/vir/doc-1.pdf>) та регулюються Положенням про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-realizatsiiu-prava-viln-vybir-nuou-2025.pdf>). Також академічна свобода здобувачів вищої освіти та студентоцентрований підхід забезпечується шляхом реалізації їх права участі в органах управління (вчена рада інституту, університету), наявністю належних процедур реагування на скарги слухачів, запровадженням дистанційної форми навчання в разі небезпеки, відвідувати додатково за узгодженням з командуванням інституту будь-які факультативи, що проводяться у НУОУ і сприяють успішному опануванню спеціальністю (<https://nuou.org.ua/assets/documents/acred/vir/2024/doc-1.pdf>). Таким чином, методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН і відповідають принципам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Основна інформація щодо освітнього процесу НУОУ (накази, положення, інструкції тощо) висвітлена на офіційному сайті НУОУ (<https://nuou.org.ua/>) та на платформі дистанційного навчання Moodle (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19116>). Крім того, розширена інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів ОП висвітлена в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19116>). Крім того, здобувачі можуть ознайомитись з робочими програмами навчальних дисциплін та силабусами безпосередньо на кафедрах, які викладають дисципліни. Здобувачам вищої освіти забезпечується вільний та зручний доступ до робочих програм, силабусів та інших навчально-методичних матеріалів навчальної дисциплін на безоплатній основі, що підтверджено під час зустрічей зі здобувачами вищої освіти, зокрема, кожен здобувач має персоналізований код доступу до платформи дистанційного навчання (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19116>). Крім того, здобувачі мають вільний доступ до бібліотеки НУОУ. Порядок та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентовані п.п. 4.5 та 4.6 "Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oop-nuou-25.pdf>) та "Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у Національному університеті оборони України" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-orn-25.pdf>). ЄГ встановлено, що інформування щодо термінів проведення контролю, порядку та критеріїв оцінювання, за результатами зустрічі зі здобувачами та НПП, відбувається на початку семестру навчання (на перших заняттях з дисциплін) та під час проведення екзаменаційних консультацій. Крім того, розклади занять висвітлюються як на інформаційних дошках, так і на платформі дистанційного навчання. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЄГ встановлено, що вони достатньо проінформовані щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Освітня діяльність НУОУ ґрунтується на принципі інтеграції навчання здобувачів і досліджень, зокрема і за цією ОП. Реалізація цього принципу здійснюється згідно з "Положенням про організацію наукової і науково-технічної діяльності в системі Міністерства оборони України" (затверджено наказом МОУ від 16.07.2024 №480) та "Положення про воєнно-наукові товариства слухачів Національного університету оборони України" (<https://nuou.org.ua/nauka/ntov.html>) шляхом залучення їх до наукової діяльності у рамках роботи воєнно-наукового товариства кафедр, участі у наукових семінарах та конференціях, як в НУОУ, так і в інших ЗВО, написанні наукових статей, тез тощо. Результати своїх досліджень здобувачі можуть публікувати в наукових виданнях, зокрема, за фахом навчально-наукового інституту воєнної історії, права та соціальних наук у "Воєнно-історичному віснику", категорії В (<https://nuou.org.ua/nauka/npub/viv/>). Для прикладу, здобувачем підполковником Катерина Татаренко за час підготовки за ОП опубліковано 5 тез доповідей на конференції та 3 наукові статті у фахових виданнях України. Також ЄГ встановили, що ряд освітніх компонентів за ОП містять елементи методології наукових досліджень, зокрема, ЗО4 Проєктний менеджмент, ПО10 Воєнна історіографія та джерелознавство, ПО11 Основи досліджень операцій у сфері забезпечення військ (сил), ПО12 Теорія і методика воєнно-історичних досліджень. Особливістю проведення військового стажування здобувачами за ОП є те, що вони направляються на посади, які безпосередньо пов'язані з дослідженням воєнно-історичних аспектів сьогодення за погодженням із замовником. Необхідно зауважити, що за результатами зустрічі з фокус групою студентського самоврядування, членом Ради молодих вчених Інною Савіною було зазначено сприяння здобувачам за ОП проведенню наукових досліджень. Крім того, тематика кваліфікаційних робіт магістра за ОП спрямована на науково-теоретичне дослідження актуальних завдань напряму підготовки за спеціальністю і поєднує зміст всіх ОК за ОП. В НУОУ активно проводиться патентна

та винахідницька робота. Авторські колективи винахідників університету є постійними учасниками та призерами щорічного всеармійського конкурсу «Кращий винахід року». Ряд НПП за значні заслуги мають почесне звання "Залужений винахідник України". Загалом, серед НПП, що забезпечують підготовку на ОП за спеціалізацією, доктори наук – 3 особи, кандидатів наук (докторів філософії) – 8 осіб. В НУОУ здійснюється підготовка на третьому рівні вищої освіти за спеціальністю "Забезпечення військ (сил)" та діє три спеціалізовані вчені ради для захисту докторських рад за 6 науковими спеціальностями, зокрема і за спеціальністю 20.02.22 - воєнна історія, що створює передумови для подальшого професійного розвитку випускників ОП в майбутньому. ЕГ вважає, що у структурному підрозділі, який відповідальний за реалізацію ОП – кафедрі воєнної історії України, та університеті в цілому забезпечуються поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Практики оновлення ОП регламентуються "Положення з моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Національному університеті оборони України" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-monitor-25.pdf>). За результатами зустрічей експертною групою було з'ясовано, що НПП систематично оновлюють зміст освітніх компонентів з періодичністю не менше ніж раз на рік, які затверджується на засіданнях кафедр, вчених радах інституту та університету. Підставою для оновлення є зміни в керівних документах МО України, ГШ ЗС України, вимог та рекомендацій замовника підготовки, вивчення та впровадження бойового досвіду, впровадження стандартів НАТО, розвиток технологій навчання. Відповідно до останньої редакції ОП, освітні компоненти переглянуті у 2025 році. Були внесені зміни до ОК щодо оцінювання ефективності організації воєнно-історичної роботи у військах (силах) відповідно до отриманого досвіду та проведених досліджень за рядом оперативних завдань та НДР: ФКб 1 Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах), ФКб 2 Воєнна історія України, ФКб 3 Історія української державності, ФКб 4 Методика викладання воєнно-історичних дисциплін. Крім того, ініціаторами оновлення змістовного наповнення освітніх компонентів виступили НПП, які мають власні наукові дослідження, а також члени групи забезпечення, що з'ясовано за результатами проведення робочих зустрічей із фокус групами за ОП. Також ініціаторами перегляду ОК виступають і здобувачі вищої освіти. Як зазначила слухачка 2 курсу Катерина Тараненко, пропозиції щодо врахування послідовності вивчення процедур управління військами було враховано під час підготовки слухачів 1 курсу. Як приклад, оновлення навчального процесу науковими досягненнями можна навести впровадження в навчальний процес іноваційних систем імітаційного моделювання бойових дій JCATS, JTLS-GO, STEEL BEAST, VANTAG.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація діяльності НУОУ здійснюється в рамках міжнародної військової співпраці відповідно до "Положення про інтернаціоналізацію та академічну мобільність НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-inter-25.pdf>). Основною формою інтернаціоналізації діяльності НУОУ є участь в Програмі НАТО з питань вдосконалення військової освіти DEEP (Defence Education Enhancement Program). В НУОУ укладено низка угод щодо співпраці з іноземними ЗВО, які розміщені на сайті НУОУ (<https://nuou.org.ua/nauka/memo-cooperation.html>). Ряд іноземних вчених присутні в редколегіях фахових видінь НУОУ. Здобувачі вищої освіти систематично залучаються до проведення тренінгів, семінарів, які проводять представники країн – членів НАТО, де мають можливість ознайомлення з результатами міжнародних наукових досліджень та світовими практиками. В університеті систематично відбуваються зустрічі з іноземними делегаціями в рамках обміну досвідом освітньої діяльності. Крім того, до викладання на ОП залучаються НПП університету, які проходили навчання та знайомились з процесом підготовки за процедурами та стандартами НАТО у Національному університеті оборони США (National Defence University of USA), Балтійському військовому коледжі (Baltic Defence College), Королівському оборонному коледжі Данії (Royal Danish Defence College), Військовій академії Литви (Military Academy of Lithuania), що створює широкі можливості для ефективної інтернаціоналізації діяльності ЗВО. В НУОУ функціонують дві сертифіковані групи інструкторів з числа НПП з вільним володінням англійської мови, які проводять заняття за 20 темами для військових фахівців НАТО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Учасники освітнього процесу отримують повну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання результатів навчання. Поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми забезпечується ЗВО. Навчання, викладання та наукові дослідження тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Позитивні практики: практика впровадження в освітню діяльність іноваційних систем імітаційного моделювання бойових дій JCATS, JTLS-GO, STEEL BEAST, VANTAG: практика

сприяння розширенню інтернаціоналізації за рахунок функціонування двох сертифікованих груп інструкторів з числа НПП, які проводять заняття за 20 темами для військових фахівців НАТО.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

З нового навчального року розглянути можливість щодо запровадження практики залучення здобувачів вищої освіти до виконання науково-дослідних робіт та оперативних завдань в якості виконавців.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

ЕГ встановлено, що в НУОУ форми контрольних заходів, їх порядок проведення та критерії оцінювання встановлені у відповідності до наказу Міністерства оборони України від 15.02.2024 № 120 "Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24#Text>) та регламентовані "Положенням про організацію освітнього процесу у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), "Положенням з оцінювання результатів навчання здобувачів освіти" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-orn-25.pdf>), "Методичними рекомендаціями з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти університету" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/met-rec-ornzvou-25.pdf>) та дозволяють перевірити досягнення результатів за ОК. Встановлено, що кафедрами визначено розподіл балів за різні види занять, зокрема, найбільший бал встановлено для індивідуального завдання, що сприяє творчій активності слухачів. Для збалансованості оцінювання результатів навчання в робочих програмах затверджено наступний розподіл балів: за поточну успішність 60 балів, контрольний захід 40 балів (ОК "Організація військово-історичної роботи у військах (силах)"). Прозорість та зрозумілість критеріїв для слухачів досягається чіткістю та уникненням подвійного трактування в робочих програмах навчальних дисциплін, а також своєчасністю доведення їх до здобувачів. Позитивним є застосування дистанційної платформи навчання для проведення різного роду тестувань та самоконтролю при проходженні додаткових курсів. ЕГ встановлено, що інформування щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання доводиться на початку семестру навчання (на перших заняттях з дисциплін) та під час проведення екзаменаційних консультацій. НПП у відповідності до розроблених графіків проводяться консультації щодо процедури підсумкового контролю та атестації. З метою збору інформації щодо якості освітнього процесу, зокрема і чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання, в НУОУ проводяться опитування, які в подальшому враховуються для удосконалення освітнього процесу відповідно до "Положення про опитування здобувачів освіти, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, випускників та замовників у НУОУ" ([uou.org.ua/assets/documents/pol-opytuvannia-2025.pdf](https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-opytuvannia-2025.pdf)). За результатами спілкування зі слухачами (4 особи з 1 та 2 року навчання) встановлено, що форми, процедури проведення та критерії оцінювання контрольних заходів до них доводяться на першому занятті з кожної навчальної дисципліни, а також на консультаціях перед проведенням контрольних заходів. Слухачі зазначили, що мають достатній доступ до цієї інформації, вона є чітка та зрозуміла для них, крім того з ними проводяться опитування, під час якого вони можуть надати свої рекомендації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація здобувачів вищої освіти за ОП проводиться у формі атестаційного іспиту та публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра у відповідності до вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю 254

«Забезпечення військ (сил) для другого (магістерського) рівня вищої освіти)». Додатково в ЗВО передбачено випусний екзамен з фізичної підготовки який сприяє досягненню ПРН (РН-6, РН-7) щодо необхідного особистого фізичного рівня фізичної підготовки та організації фізичної підготовки в підпорядкованих підрозділах. За результатами атестації передбачена процедура аналізу результатів. Акредитація ОП відбувається вперше. Зазначені форми атестації дозволяють в повній мірі дозволяють оцінити уміння здобувачів вищої освіти використовувати набуті компетентності та результати навчання за ОП.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В НУОУ процедуру проходження контрольних заходів регламентується наказом Міністерства оборони України від 15.02.2024 № 120 "Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24#Text>), "Положенням про організацію освітнього процесу у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>) та "Положенням з оцінювання результатів навчання здобувачів освіти" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-orn-25.pdf>), "Методичними рекомендаціями з оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти університету" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/met-rec-ornzvou-25.pdf>), а також робочими програмами навчальних дисциплін. Доступ до зазначених документів для здобувачів і НПП забезпечується на офіційному сайті НУОУ (<https://nuou.org.ua/u/accreditation.html>) та на платформі дистанційного навчання (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19116>). ЕГ встановлено, що неупередженість та об'єктивність екзаменаторів забезпечується чіткою та прозорою процедурою проведення контрольних заходів, завчасним оприлюдненням графіку контрольних заходів, а також приймання екзаменів та заліків у складі комісії. Зокрема, під час атестації здобувачів вищої освіти голова ЕК та його заступник призначаються з числа керівників структурних підрозділів Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України та інших органів військового управління, які є замовниками на підготовку військових фахівців за ОП, голови підкомісії ЕК з представників командувань ЗС України та військових частин, які є фахівцями з відповідної спеціальності (спеціалізації) підготовки. Порядок запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій у НУОУ визначено в п.14 "Положенні про організацію освітнього процесу у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), "Положенні про політику та процедуру врегулювання конфліктних ситуацій у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/mrk-veg-konf-sit-nduu.pdf>). Для запобігання конфлікту інтересів, відповідно до процедури повторного складання контрольного заходу викладача, який приймав іспит (виставляв залік) зазвичай не включають до складу комісії. Під час зустрічі з здобувачами вищої освіти встановлено, що здобувачі мають чітке уявлення про процедуру повторної здачі контрольних заходів та врегулювання конфліктних ситуацій. За час існування ОП випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів та конфлікту інтересів не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, принципи, правила і процедури дотримання академічної доброчесності чітко і зрозуміло відображені в Законі України "Про академічну доброчесність" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>) та "Положенні про академічну доброчесність у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-ac-dob-25.pdf>), яке розміщене на сайті НУОУ. Встановлено, що з метою запобігання порушень академічної доброчесності в НУОУ існують практики призначення відповідальних на кафедрах і в інститутах за перевірку творчих праць, які не мають грифу обмеження, зокрема і кваліфікаційних робіт, наукових праць, курсових робіт за допомогою програмного забезпечення Strike Plagiarism, а також створення бази (репозитарію) кваліфікаційних робіт (<https://nuou.org.ua/u/repo-kval-rob.html>). В разі необхідності в НУОУ наказом начальника Університету створюється комісія з питань академічної доброчесності. Крім того, в НУОУ постійно проводиться роз'яснювальна робота щодо дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу з обов'язковим письмовим гарантуванням у відповідності до форм, які визначені в "Положенні про академічну доброчесність у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-ac-dob-25.pdf>). За результатами перевірки творчих робіт видається Довідка про перевірку тексту роботи програмно-технічним засобом. За результатами опитування фокус груп встановлено, що здобувачі вищої освіти та інші учасники освітнього процесу НУОУ дотримуються академічної доброчесності, мають достатній рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності. За час існування ОП випадків порушення академічної доброчесності не було.

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Контрольні заходи, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, форми атестації є чіткими, зрозумілими і надають можливості встановити рівень досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання за ОП. Всі учасники освітнього процесу НУОУ дотримуються політики, стандартів і процедур академічної доброчесності. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Позитивна практика: практика призначення, під час підсумкової атестації, голови та заступника екзаменаційної комісії від представника замовника, голови екзаменаційних підкомісій від органів управління командувань та військових частин, чим забезпечується їх об'єктивність та незаангажованість під час оцінки рівня знань.

Недоліки

Відсутні.

Рекомендації

До початку нового навчального року переопрацювати "Положення про академічну доброчесність у НУОУ" та привести у відповідність до вимог Закону України "Про академічну доброчесність".

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

ЕГ під час візиту до НУОУ встановлено, що науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої програми в повній мірі спроможні забезпечити освітні компоненти. Кваліфікація викладачів відповідає вимогам законодавства. До реалізації освітньої програми залучено 60 науково-педагогічних працівників, 100% яких мають науковий ступінь (50 кандидатів наук (докторів філософії) та 10 докторів наук). Так, наприклад, з циклу спеціальних дисциплін блоку фахової підготовки ПО-10 (2 викладача: д.істор. наук, професор та к.істор. наук, доцент), ПО-12 (3 викладача: д.істор., н., професор, член-кореспондент НАН України, д.істор., наук, професор та к.істор. наук, доцент), ПО-9 - викладає к.філософ. наук, доцент; щодо вибіркової дисципліни Вк 28 то її забезпечують 2 викладача: д.істор., н., професор та к. істор., н. с.н.с., ФКб1 забезпечує викладач зі ступенем доктор філософії, ФКб3 - к. філолог. н., доцент, ФКб2 - канд.педагог. наук, ФКб4 забезпечує викладач зі ступенем доктор філософії. Відбір НПП для викладання саме цих ОК обумовлений відповідністю наявних наукових ступенів, вчених звань, опрацьованих за відповідним напрямом наукових праць та професійною кваліфікацією. Наявні досягненнями у професійній діяльності (відповідно до п.36-38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності ПКМУН[№]1187 від 30.12.2015), були підтверджені представленням членам групи експертів наявних свідоцтв та сертифікатів про підвищення кваліфікації, переліком фахових видань за освітніми компонентами ОП, розробленими монографічними дослідженнями та навчальними посібниками, підтвердженням участі в спеціалізованих вчених радах, роботами в якості офіційних опонентів, науковим керівництвом здобувачів наукових ступенів, участі в роботі редакційних колегій, витягами із послужних списків щодо досвіду практичної діяльності.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Експертною групою підтверджено інформацію, що надана у відомостях про самооцінювання, щодо процедур конкурсного відбору викладачів у НУОУ. Вказана процедура є прозорою, недискримінаційною, дає можливість забезпечити потрібний рівень НПП професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. У НУОУ розроблено "Положення про порядок проведення конкурсного відбору" (Наказ начальника НУОУ від 11.12.2020 № 298)(<https://nuou.org.ua/assets/documents/staff/nakaz-nnuou-298-2020.pdf>), але процедури конкурсного відбору на період дії правового режиму воєнного стану не проводяться. Натомість у НУОУ розроблено "Тимчасовий порядок добору наукових та науково-педагогічних працівників НУОУ під час дії воєнного стану" (Наказ начальника НУОУ від 27.01.2026 № 45/нод) (<https://nuou.org.ua/assets/documents/staff/nakaz-nnuou-45-2026a.pdf>) за яким реально

здійснюється добір НПП, що підтверджено в ході спілкування з фокус групами. Експертною групою встановлено, що посадовими особами, які безпосередньо приймають участь у відборі НПП обов'язково враховуються такі фактори як підвищення кваліфікації НПП, їх місце у рейтингу, відгуки здобувачів вищої освіти щодо діяльності НПП (за результатами опитування), а також наявність методичних та наукових праць.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЕГ пересвідчилась, що роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу передусім при розробці організаційно-планових документів, організації і проведенні практичної підготовки, а також при проведенні різних видів навчальних занять. Так, наприклад, у 2024 році були проведені заняття зі слухачами (01.09.2024 проф. І.Фурман, 02.09.2024 проф. В.Грицюк). У 2025 році організована зустріч: з директором Департаменту військової освіти і науки МОУ (04.07.2025 – В. Мірненко, тема: "Трансформація системи військової освіти"); зав. відділу воєнно-історичних досліджень Інституту історії України НАН України, д. істор. н, проф., членкор. НАН України (19.09.2025 - О.Лисенко, тема: "Воєнна історія як об'єкт наукового пізнання"); нач. відділу організації вивчення впровадження досвіду організаційно-планового управління Головного управління доктрин та підготовки ГШ ЗС України (24.10.2025, О.Данилюк, тема: "Система вивчення впровадження досвіду в Силах оборони України"); нач. Центрального управління військової освіти і науки (19.11.2025, А.Тристан, тема: "Військова освіта й наука в сучасному суспільстві, трансформованому війною"). Відповідні записи у журналах проведення навчальних занять (7203, 7207, 7103 навчальних груп) в наявності. Членами експертної групи підтверджено що в НУОУ сформована практика залучення замовників до участі у плануванні, організації та проведенні військового стажування, проведення окремих навчальних занять; визначені актуальних напрямів досліджень для опрацювання магістерських робіт та погодження тематики магістерських робіт слухачів; замовник бере участь у роботі підкомісії екзаменаційної комісії щодо атестації випускників. Наказом начальника НУОУ №435/нод від 12.08.2025 введено в дію "Положення про опитування (здобувачів освіти, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників та замовників) у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-opytuvannia-2025.pdf>). Наказом начальника НУОУ №463/нод від 05.08.2025 введено в дію "Положення про інтернаціоналізацію та академічну мобільність НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-inter-25.pdf>).

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЕГ встановила, що у НУОУ реалізуються два основні напрями сприяння професійному розвитку викладачів. Перший – забезпечення можливості такого розвитку через курси підвищення кваліфікації відповідно до Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників (<https://lnk.ua/1V9YvajVg>), залучення викладачів до співпраці із іншими ЗВО, у тому числі закордонними (<https://nuou.org.ua/u/ms.html>), (Міжнародне співробітництво), організація міжнародних конференцій, семінарів, форумів. Другий – заохочення за професійний розвиток як через визначення рейтингу відповідно до Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників (<https://lnk.ua/Men1ivMNng>), так і через визнання окремих елементів професійного розвитку (<https://lnk.ua/x4LgA6ANn>). На підставі представлених сертифікатів та інших підтверджувальних документів експертна комісія констатує, що професійний розвиток НПП забезпечується шляхом проходження стажування у військових частинах, закордонних військових навчальних закладах, на курсах підвищення кваліфікації, навчання у військових ЗВО України, навчання у системі курсової підготовки, участі у заходах бойової підготовки військ (сил), участі у заходах міжнародного військового співробітництва, а також залучення до виконання службових (бойових) завдань. В НУОУ функціонує система стимулювання НПП за результатами освітньо-наукової діяльності, що виражається в матеріальних (цінні подарунки) і нематеріальних (грамоти та подяки) заохочення, а також система рейтингового оцінювання діяльності НПП згідно з Положенням (<https://lnk.ua/geqr1WJV5>). На науково-методичних зборах в НУОУ обговорюються практичні аспекти підвищення якості військової освіти. Учасники зосереджуються на вирішенні нагальних проблем, обміні досвідом та впровадженні інноваційних підходів, зокрема з урахуванням досвіду російсько-української війни та стандартів НАТО. Крім зазначеного, для стимулювання викладачів до наукової діяльності та підвищення професійного рівня використовуються різні механізми, включаючи преміювання за публікації в міжнародних наукометричних базах, відзначення за досягнення та програму міжнародної мобільності Erasmus+. Нематеріальне заохочення викладацької майстерності полягає у представленні та проведенні нагородження відзнаками в Університеті за досягнення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію. Науково-педагогічні працівники, які викладають ОП, мають відповідний рівень військової освіти, наукові ступені, вчені звання та практичний досвід служби у військових структурах або науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти та вищих військових навчальних закладах. Професійний розвиток НПП забезпечується шляхом проходження

стажування у військових частинах, закордонних військових навчальних закладах, на курсах підвищення кваліфікації, навчання у військових ЗВО України, навчання у системі курсової підготовки, участі у заходах бойової підготовки військ (сил), участі у заходах міжнародного військового співробітництва, а також залучення до виконання службових (бойових) завдань, що надає можливість імплементації в освітній процес практичного бойового досвіду та стандартів НАТО щодо реалізації специфічної для спеціалізації що розглядається діяльності. Впроваджено преміювання за публікації в міжнародних наукометричних базах. НПП та стейкхолдери опікуються подальшим розвитком зазначеної спеціалізації як її освітньої складової (впровадження практичних занять на базі сучасного навчально-лабораторного комплексу із залученням осіб, які безпосередньо брали участь в історичних подіях щодо протистояння збройній агресії російської федерації) так і обґрунтуванням нових посад, які можуть обіймати випускники спеціалізації, яка розглядається. ЕГ встановлено, що у НУОУ функціонує зразкова практика систематичної та послідовної участі замовників у підготовці здобувачів вищої освіти, що полягає у: плануванні, організації та проведенні військового стажування; участі у проведенні окремих навчальних занять; визначенні актуальних напрямів досліджень для опрацювання магістерських робіт та погодження тематики магістерських робіт слухачів; участі у розподілі слухачів та їх підсумковій атестації. Вказана практика демонструє стабільні та ефективні результати протягом часу реалізації ОП і позитивно впливає на якість освітнього процесу.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЕГ встановлено, що у НУОУ щорічно розробляється річний та перспективний плани розвитку і удосконалення навчально-матеріальної бази. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (загальна та електронна бібліотеки, інфраструктура, навчально-матеріальне обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених цілей та програмних РН. Освітній процес здійснюється в навчальних корпусах, лабораторному комплексі кафедри воєнної історії України. Функціонують відремонтовані навчальні аудиторії, які обладнані сучасними мультимедійними системами. При реалізації ОП використовується достатня кількість ПЕОМ із необхідним ліцензійованим програмним забезпеченням. Всі навчальні групи забезпечені обладнаними навчальними класами для самостійної підготовки. В бібліотеці наявна достатня кількість сучасної навчальної літератури для забезпечення ОП "Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах)" (661 навчально-методичний матеріал). Закуплене обладнання та спеціалізовані прилади в повній мірі забезпечують якісну реалізацію ОП. Так, наприклад, для забезпечення навчального процесу навчально-наукового інституту воєнної історії, права та соціальних наук були придбані матеріали, меблі за рахунок коштів загального фонду, спеціального фонду, отриманої благодійної допомоги в натуральній формі та за рахунок коштів отриманої субвенції від місцевого бюджету на загальну суму 679,5 тис. грн, а саме: комп'ютерна техніка, ноутбуки та меблі, панелі відображень, планшети, оргтехніка та моноблоки.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ встановлено, що у НУОУ забезпечено безоплатний доступ НПП і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, розташованих у локальній мережі та мережі наукового центру дистанційного навчання, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Доступ до мережі Інтернет здійснюється на виділених для цього робочих місцях в рамках виконання нормативних документів

з технічного захисту інформації. НУОУ забезпечує вільний доступ НПП та здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Крім зазначеного в НУОУ функціонують 3 гуртожитки, які безпосередньо використовуються науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти для проживання під час навчання, як для очної так і заочної форм навчання.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЕГ під час візиту до НУОУ засвідчує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОП досягається дотриманням санітарних та протипожежних норм, вимог охорони праці та наявної дієвої системи охорони здоров'я. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі підтвердили, що безоплатно користуються послугами медичної частини НУОУ та за потребою послугами Національного військово-медичного клінічного центру "Головний військовий клінічний госпіталь". Здобувачі вищої освіти, що навчаються за ОП в обов'язковому порядку, раз на рік, проходять диспансеризацію, яка передбачає визначення як їх фізичного стану, так і стану їх психічного здоров'я. Зважаючи на повномасштабну війну з РФ, НУОУ проводить додаткові заходи щодо збереження життя та здоров'я ЗВО. Членам експертної групи було представлено функціонуючі 5 заглиблених бомбосховищ (які відповідають ДСТУ та сертифіковані) та обладнанні підвальні приміщення, які обладнані місцями для сидіння, питною водою, системою вентиляції та доступом до мережі Інтернет, що дозволяє не переривати освітній процес під час повітряних тривог. Враховуючи, що частина ЗВО є учасниками бойових дій і певна їх частина може потребувати додаткової психологічної допомоги, у ЗВО працює відділ психологічної підтримки персоналу, а на офіційному сайті подано інформацію щодо контактів психологічної підтримки (<https://nuou.org.ua/kpp.html>). З метою врахування потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, що з'являються під час навчання за ОП, командуванням НУОУ ініціюються проведення різного напрямку опитування здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановила, що НУОУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОП. Це підтверджується наданням їм можливості щодо самостійного вирішення будь-яких питань у відділах та службах університету, або безпосередньо через своїх прямих начальників, або під час зустрічей з керівництвом НУОУ, або за сприяння представників вчених рад молодих вчених, інституту чи НУОУ, або шляхом звернення до кураторів, які закріплені за кожною навчальною групою. Крім зазначеного, на офіційному сайті НУОУ представлено інформацію щодо можливості надати відповідну інформацію щодо звернення, зауваження та пропозиції (admin_nuou@post.mil.gov.ua). Для задоволення духовних потреб у НУОУ функціонує капличка в якій проводиться служба військовим капеланом. За наданими матеріалами періодичних опитувань ЗВО та під час зустрічі із ними виявлена задоволеність останніх в організації навчання та викладання за даною ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ в ході візиту пересвідчилась, що НУОУ забезпечує реалізацію права на освіту осіб з особливими освітніми потребами відповідно до положень Законів України та інших нормативно-правових актів, що регламентують забезпечення рівного доступу до освітнього процесу. Відповідно до законодавства військовослужбовці, які отримали поранення під час виконання службових обов'язків, особи з інвалідністю внаслідок війни мають право на спеціальні умови здобуття вищої освіти. В ході спілкування у фокус групах ЕГ встановила, що зарахування таких осіб до університету для проходження навчання здійснюється за окремим рішенням Міністра оборони України. Здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами надається можливість навчання за індивідуальним навчальним планом, який враховує особливості стану здоров'я та службової діяльності. Такий підхід дозволяє адаптувати освітній процес шляхом зміни графіка навчання, використання спеціальних методик викладання, додаткових консультацій та створення необхідних умов для засвоєння навчального матеріалу. Забезпечення рівного доступу до освітніх ресурсів для осіб з особливими освітніми потребами здійснюється через впровадження дистанційного та змішаного навчання. ЕГ відмічає, що можливості бібліотечної системи НУОУ дозволяють забезпечити можливість доступу здобувачів вищої освіти до електронних ресурсів. Приклади навчання осіб з особливими освітніми потребами саме за цією ОП відсутні. Водночас НУОУ не тільки має усі необхідні механізми та ресурси для реалізації адаптованого навчального процесу для осіб з особливими освітніми потребами а й реалізує їх на практиці.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх

учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У НУОУ функціонує унормована антикорупційна політика. На офіційному сайті Університету розміщено інформацію щодо порядку повідомлення про встановлений факт протиправних дій (<https://mod.gov.ua/diyalnist/antikorupczijna-diyalnist>) та роз'яснення щодо процедури вирішення конфліктних ситуацій. Процедури є доступними для усіх учасників освітнього процесу, їх послідовно дотримуються усі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП. Під час роботи ЕГ з фокус групами НУОУ випадків конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертною групою встановлено, що матеріально-технічні ресурси НУОУ, а також навчально-методичне забезпечення ОП повністю забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. ЕГ відмічає, що у НУОУ запроваджено інноваційні практики, а саме: практика організації та проведення навчальних занять у сучасному навчально-лабораторному комплексі кафедри воєнної історії України, який обладнаний у підвальному приміщенні, що дозволяє безперервно проводити навчальні заняття під час оголошення повітряних тривог та забезпечувати захист життя та здоров'я як для здобувачів вищої освіти так і НПП; практика забезпечення рівного доступу до освітніх ресурсів слухачів (діючих військовослужбовців), серед яких є особи з особливими освітніми потребами, шляхом використання обладнання центру дистанційного навчання та електронних ресурсів бібліотичних фондів на різних етапах їх навчання (здача вступних випробувань, проведення навчальних занять, контрольні заходи, участь у підсумковій атестації). Вказані практики демонструють стабільні та ефективні результати протягом часу реалізації ОП і позитивно впливає на якість освітнього процесу.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЕГ встановлено, що НУОУ дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Вказані процедури регулюються "Положенням про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ МО України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0453-24#Text>), "Положенням про організацію освітнього процесу у НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>), "Положення про гарантії освітньої програми Національного університету оборони України" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-har-nuou-2024.pdf>), "Положення про групу забезпечення освітньої програми Національного університету оборони України" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-hz-nuou-2024.pdf>), "Положення з моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Національному університеті оборони України", введеним у дію наказом начальника НУОУ від 21.07.25 № 434 (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-monitor-25.pdf>). До процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП залучені НПП НУОУ, представники замовника, здобувачі вищої освіти інші зацікавлені особи. Встановлено, що у 2024 році, за пропозиціями представника замовника начальника відділу воєнно-історичної роботи Центрального воєнно-наукового управління ГШ ЗС України полковника Ареф'єва І.С. були внесені зміни в ОК "Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах)" ОП щодо тематики занять (протокол засідання кафедри воєнної історії України від 10.08.2024.), в 2025 році

за пропозиціями представників замовника полковника Данилюка О.В. та підполковника Ушакова О.М. були внесені в ОК "Організація військово-історичної роботи у військах (силах)" ОП щодо впровадження підходів до формування системи бойового досвіду та збору інформації в ході бойових дій та її подальшої систематизації, що є невід'ємною складовою військово-історичної роботи ((протокол засідання кафедри воєнної історії України від 20.10.2025.). Крім того, до розробки ОП був безпосередньо залучений слухач заочної форми навчання майор Мухін С.В.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ під час візиту до НУОУ встановила, що здобувачі вищої освіти безпосередньо є повноцінними партнерами у процесах забезпечення якості освітньої програми. В університеті організовано зворотній зв'язок здобувачів вищої освіти з керівництвом інститутів та НУОУ через періодичні письмові анонімні опитування. Слухачі можуть висловити свої пропозиції щодо ОП безпосередньо начальнику університету під час періодичних зустрічей та на електронну пошту скриньки зауважень та пропозицій НУОУ (admin_nuou@post.mil.gov.ua). В НУОУ на кожному курсі і інституті створені та функціонують органи студентського самоврядування. Окрім цього, представники здобувачів є членами Вченої ради інституту та НУО відповідно. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду ОП та навчального плану (про що свідчать протоколи засідань відповідних рад та кафедр) та ухвалені рішення доводять до Вченої ради інституту та НУОУ для їх розгляду та ухвалення, що, безумовно, підтверджує існування зворотного зв'язку здобувачів вищої освіти з НПП, керівництвом кафедри і інституту, а також з керівництвом університету через періодичні усні та письмові опитування, які регламентується "Положенням про опитування здобувачів освіти, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, випускників та замовників у Національному університеті оборони України" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-opytuvannia-2025.pdf>). За пропозиціями здобувачів вищої освіти, зокрема слухачки підполковника Катерини Тараненко, внесено зміни щодо послідовності викладання занять по вивченню процедур прийняття військового рішення за ОП. Разом з цим, ЕГ встановлено, що за час функціонування ОП представники здобувачів вищої освіти у Вченій раді НУОУ не виступали ініціаторами розгляду питань пов'язаних із переглядом змісту ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ підтверджує, що НУОУ за ОП співпрацює з Центральним управлінням військової освіти і науки ГШ ЗС України, а також командуваннями видів ЗСУ, провідні фахівці-практики якого безпосередньо і систематично беруть участь у перегляді та забезпеченні якості ОП як зовнішні стейкхолдери. Взаємодія з роботодавцями носить ситуативний характер. Ця участь полягає у розробленні ОП (член групи з розроблення ОП полковник І. Ареф'єв); постійній участі у складі екзаменаційних комісій, освітньої діяльності кафедр, інституту, університету; систематичному проведенні занять за окремими темами освітніх компонентів; участі у навчально-методичних зборах; замовленні та затвердженні тем кваліфікаційних робіт. Представники профільних підрозділів роботодавця залучаються до розгляду і погодження програм вступних іспитів, військової практики, до рецензування навчальних посібників і підручників, підсумкової атестації. Найбільш актуальними питаннями за час існування ОП у роботодавців були внесення змін для набуття компетентностей здобувачами вищої освіти щодо військово-історичної роботи з точки зору вивчення бойового досвіду. Так, встановлено, що у 2024 році, за пропозиціями представника замовника начальника відділу військово-історичної роботи Центрального військово-наукового управління ГШ ЗС України полковника Ареф'єва І.С. були внесені зміни в ОК "Організація військово-історичної роботи у військах (силах)" ОП щодо тематики занять (протокол засідання кафедри воєнної історії України від 10.08.2024.), в 2025 році за пропозиціями представників замовника полковника Данилюка О.В. та підполковника Ушакова О.М. були внесені в ОК "Організація військово-історичної роботи у військах (силах)" ОП щодо впровадження підходів до формування системи бойового досвіду та збору інформації в ході бойових дій та її подальшої систематизації, що є невід'ємною складовою військово-історичної роботи ((протокол засідання кафедри воєнної історії України від 20.10.2025.).

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Акредитація ОП проводиться вперше.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Моніторинг ОП проводиться у відповідності до "Положення з моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Національному університеті оборони України", введеним у дію наказом начальника НУОУ від 21.07.25 № 434 (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-monitor-25.pdf>). До процедури моніторингу ОП долучена вся академічна спільнота та замовники. Безпосередньо в НУОУ для внутрішнього забезпечення якості військової освіти створена та функціонує науково-дослідна лабораторія внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності. ЕГ підтверджено, що в НУОУ основними заходами моніторингу є: моніторинг якості результатів навчання здобувачів освіти; моніторинг якості викладання ОК; моніторинг задоволеності здобувачів освіти якістю ОП; моніторинг якості кадрового складу, їх досягнень у професійній діяльності; моніторинг задоволеності НПП внутрішнім забезпеченням якості ОП; моніторинг якості академічної підтримки здобувачів освіти; моніторинг індивідуальних траєкторій навчання здобувачів освіти; моніторинг академічної мобільності, інтернаціоналізації; моніторинг працевлаштування здобувачів освіти та їх кар'єрного шляху; моніторинг потреб ЗСУ, інших військових формувань та ринку освітніх послуг; моніторинг наукової активності здобувачів освіти та якості наукового керівництва. Анкети моніторингу висвітлені на дистанційній платформі навчання (<https://adl.mil.gov.ua/course/view.php?id=19101#>). За результатами наданих анкет опитування слухачів 2-го року встановлено, що 75% з них цілком задоволені навчанням за ОП, у 25% - частково. Слухачами надані пропозиції щодо вивчення фахових дисциплін (зокрема ФКб1) з початком навчального процесу(довідково: послідовність ОП зорієнтована на першочергове викладання дисциплін курсу І3, а блок фахової підготовки (ФКб1-ФКб4) викладається на 2 курсі). За результатами пропозицій слухачів були внесені зміни в послідовність викладання ОК для молодшого курсу. ЕГ під час зустрічі встановила, що здобувачі вищої освіти в цілому задоволені навчанням за ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОП підлягає первинній акредитації. Проте, під час розробки та перегляду ОП враховуються результати акредитацій інших ОП за відповідною галуззю знань. ЕГ під час візиту були надані узагальнені результати, рекомендації та плани удосконалення освітньої діяльності за іншими ОП, які сформовані на основі звітів експертних груп та галузевих експертних рад попередніх акредитацій.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Аналіз відомостей самооцінювання та зустрічі з фокус групами дозволило ЕГ з'ясувати, що академічна спільнота НУОУ змістовно залучається до розвитку ОП та освітньої діяльності шляхом участі в науково-методичних семінарах, науково-практичних конференціях, круглих столах та інших заходах університету, що дозволяє формувати культуру якості освіти як одного з пріоритетних напрямків академічної культури загалом. Окрім цього, представники академічної спільноти залучаються до рецензування атестаційних робіт, навчальних, методичних і наукових праць НПП за заявленою ОП, здійснюють контроль за рівнем підготовки слухачів на фахових і кафедральних семінарах тощо. Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти в НУОУ регламентується "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості військової освіти НУОУ" (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>). Встановлено, що функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та військової освіти НУОУ ґрунтується на розподілі повноважень щодо прийняття рішень та оцінювання між гарантами ОП; директорами курсів професійної військової освіти (для освітніх програм курсів професійної військової освіти); кафедрами; інститутами (центрами); структурними підрозділами (службами), що забезпечують освітній процес та життєдіяльність НУОУ. Розподіл повноважень безпосередньо в НУОУ для внутрішнього забезпечення якості військової освіти створена науково-дослідна лабораторія внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, основними завданнями якої є: організація реалізації процедур системи внутрішнього забезпечення якості військової освіти, їх розподіл між структурними підрозділами НУОУ; участь у періодичному перегляді освітніх програм; аналіз нормативних документів з питань якості освітньої діяльності; розроблення нормативних документів (положень, порядків, інструкцій); щодо забезпечення якості освіти та контроль за їх виконанням; координація діяльності структурних підрозділів НУОУ з питань реалізації політики та заходів забезпечення якості військової освіти; моніторинг дотримання академічної доброчесності учасників освітнього процесу; проведення моніторингових досліджень за результатами опитування представників замовників, НПП та наукових працівників, слухачів; вивчення та узагальнення результатів опитування випускників щодо задоволеності отриманою у НУОУ освітою з наданням відповідних рекомендацій щодо покращення її якості; узагальнення результатів щорічного рейтингового оцінювання слухачів, НПП; моніторинг якості підвищення кваліфікації НПП НУОУ; організація заходів з підготовки до проведення акредитації освітніх програм у НУОУ. Отримана інформація щодо внутрішнього забезпечення якості ОП доводиться до гарантів ОП, НПП, здобувачів на підведених підсумків, нарадах. Також, сприяє постійному розвитку ОП систематичне підвищення кваліфікації та стажування НПП університету у ЗВО, наукових установах, у т.ч. іноземних.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає визначеному критерію. НУОУ послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. В НУОУ створено дієву систему внутрішнього забезпечення якості освіти. Система забезпечення якості освіти НУОУ забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу ОП з реалізації освітньої програми. В академічній спільноті НУОУ сформована культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

Командуванню НУОУ, до початку нового навчального року, розглянути можливість щодо внесення змін до організаційно-штатної структури підрозділу внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в частині збільшення посад, з урахуванням значної кількості ОП за якими здійснюється підготовка слухачів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначені: у Статуті НУОУ (<https://lnk.ua/RVdoaYIV3>); Положенні про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://lnk.ua/Y4QvAw1e9>); Положенні про методичну раду НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-metod-rada.pdf>); Методичні рекомендації із оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти університету (<https://nuou.org.ua/assets/documents/met-rec-ornzvou-25.pdf>); Положення про організацію освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-oor-nuou-25.pdf>); Положення про гаранта освітньої програми НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-har-nuou-2024.pdf>); Положення про групу забезпечення освітньої програми НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-hz-nuou-2024.pdf>); Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-realizatsiia-prava-viln-vybir-nuou-2025.pdf>); Положення про порядок проведення педагогічних експериментів у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-pppe-nuou-24.pdf>); Положення про академічну доброчесність у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-ac-dob-25.pdf>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості військової освіти НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-118-08-04-25.pdf>); Положення про порядок оскарження (апеляції) здобувачами освіти рішення, дії або бездіяльності науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших посадових осіб національного університету оборони України щодо організації і проведення поточного та підсумкового контролю (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-apel-2025.pdf>); Методичні рекомендації щодо організації, збору та впровадження результатів зворотного зв'язку проведених заходів освітнього процесу у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/met-rec-org-2025.pdf>); Положення про опитування (здобувачів освіти, наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників, випускників та замовників) у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-opytuvannia-2025.pdf>); Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polozhennia-orn-25.pdf>); Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/pol-pknpp-454-25.pdf>); Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників НУОУ (<https://nuou.org.ua/assets/documents/polo-reit-25.pdf>). Зазначені документи є доступними на офіційному веб-сайті НУОУ. Визначені в цих документах правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими і зрозумілими. Це, а також послідовність дотримання означених документів під час реалізації освітньої програми, підтвердили результати спілкування зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками НУОУ під час візиту.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та

пропозицій заінтересованих сторін

На офіційному сайті НУОУ у розділі "Документи" за допомогою вкладки "фільтр документів" (<https://nuou.org.ua/u/dokumenty/>) оприлюднено Проект ОП (https://nuou.org.ua/assets/documents/project_onp_vi_254_2024_3.pdf). Усі отримані зауваження та пропозиції щодо змістовної частини ОП НПП мали можливість надсилати на електронну адресу розробнику ОП, який проводив обговорення серед членів робочої групи по розробці ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті НУОУ оприлюднено у вкладці Університет/Акредитація інформацію про ОП (<https://nuou.org.ua/assets/documents/acred/vir/2024/doc-1.pdf>), навчальні плани для очної та заочної форм навчання, рецензії-відгуки, професійний стандарт, силабуси не в повному обсязі. Повний доступ до цих документів та робочих програм навчальних дисциплін розміщено в системі дистанційного навчання. ЕГ в ході візиту до НУОУ пересвідчилась у розміщенні даних документів в повному обсязі на платформі дистанційного навчання а здобувачів вищої освіти підтвердили, що вони мають доступу до неї. Зазначені документи у сукупності містять точну та достовірну інформацію про ОП (включаючи її мету, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма загалом відповідає визначеному критерію. Відмічається прозорість та доступність документів, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, обізнаність з ними учасників освітнього процесу за ОП.

Недоліки

На сайті НУОУ розміщені положення, які не відповідають сучасній назві НУОУ та застарілі за своїм змістом, а саме: Положення про порядок реалізації міжнародних проєктів, грантів, договорів (угод) у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 13.12.2021 №409); Положення про методичний кабінет Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 14.12.2021 №55); Положення про бібліотеку Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 27.11.2020 №283).

Рекомендації

До початку нового навчального року розглянути можливість щодо перегляду змісту положень, які не відповідають сучасній назві НУОУ та застарілі за своїм змістом, а саме: Положення про порядок реалізації міжнародних проєктів, грантів, договорів (угод) у Національному університеті оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 13.12.2021 №409); Положення про методичний кабінет Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 14.12.2021 №55); Положення про бібліотеку Національного університету оборони України імені Івана Черняховського (наказ від 27.11.2020 №283) тощо, та оприлюднити на вебсторінці.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

У поданих НУОУ недостовірних відомостей не виявлено. Програму візиту експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи було узгоджено своєчасно у відповідності до встановлених термінів. Адміністрацією НУОУ були створені сприятливі умови для проведення акредитаційної експертизи, що дозволило якісно провести усі заплановані зустрічі, які були передбачені програмою. За наданими запитами під час перебування в НУОУ експерти вчасно отримали усі необхідні для роботи відомості. Факти впливу чи погроз щодо членів експертної групи та учасників зустрічей не були встановлені. Експертна група підтвердила інформацію, подану у відомостях про самооцінювання та встановила, що освітній процесу у НУОУ, за вказаною освітньою програмою, не є удаванним. Гарант всіляко сприяв організованому проведенню експертизи.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx</i>	JEv3RN5rdYRaQJHn82RoAUBQorvThUaChh63o4x qoQc=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кайдалов Руслан Олегович

Члени експертної групи

Кривцун Володимир Іванович

Кириленко Володимир Анатолійович